

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletno Din 7.50, polletno Din 15.—,
celoletno Din 30.—.

Misijonski napadi na „Domovino“

Po vsej deželi je klerikalna stranka uprizorila misijone, da bi z njihovo pomočjo okrepila omahujoče svoje postojanke. Misijoni pri nas niso verska prireditve, ampak strankarska. Tako kakor shodi, časopisi, denar, obrekovanje, tako sta klerikalcem cerkev in misijon eno izmed sredstev za bisago.

Duhovniki in misijonarji, ki pridigajo politiko in pri izpovedi izsiljujejo vernike, so zločinci, ki jih zaničujemo, kakor zaničujemo tatu ali zahrbtnega morilca. Takšni dušni pastirji kradejo veri in cerkvi ugled ter ubijajo verski čut.

Zaradi slabih duhovnikov seveda ni treba, da izgubiš pravo vero. Če pride dobro vino v smrdljivo posodo, ni krivo vino, ampak posodo je treba očistiti, če se dá, če ne, pa jo vreči proč. Duhovnik, ki zlorablja vero za politiko, ni božji namestnik, temveč je v resnici služabnik hudiča, ki ga je obsedel in hoče delati preko nevrednega duhovnika.

Nevredne mašnike je človeški rod imel nad sabo mnogokrat. So kakor kuga, ki mori in duši. Med njimi so bili tudi papeži, a v srednjem veku skoro ves duhovski stan. Zato je bilo takrat toliko vojn, uboštva in nasilja. Prodajali so odpustke. Kdor jim ni bil po volji, so ga mučili in ga nazadnje spravili na grmado. Dober duhovnik je dobrota za ljudstvo, slab pa nič drugega kakor nesreča.

Taka šiba je doletela našo ubogo slovensko domovino baš ob času, ko bi najbolj potrebovali sloge in združenih moči. Kakor od peklenščaka ali pa od sovražnikov države najeti pa so nevredni duhovniki začeli hujskarijo zoper Srbe in državo. Ti dušni pastirji, če sploh zaslužijo to ime, so zdaj na delu proti «Domovini».

A «Domovina» se jih ne boji. Naša ljuba Slovenija je prestala kugo, potrese in turške navale, prestala je nemško suženjstvo, tudi bolezen duhovske nevrednosti bo prestala. In prestala jo bo tudi katoliška vera, ki jo ti izrodki tako grdo vlačijo v gnoj.

Vi, naši bralci, ste nam priče, kaj piše «Domovina». Ali piše kaj proti veri? Ne, ona le šiba nevredne božje služabnike, ki jim je vera le sredstvo za samopašne namene. Ali pišemo zoper pošteno življenje? Pokažite le en primer! Mi pišemo za večjo izobrazbo ljudstva.

Vi, bralci naši, ste torej naši branitelji. Kdor ne brani resnice, je ni vreden. Znorelemu misijonarju, ki preganja «Domovino» z lažjo, odgovorite, da laže. Mi Vas bomo branili pred njim. Ko mu posvetite pošteno, hinavcu, bo takoj zlezel pod klop.

So tudi poštene duhovniki, le redki so, kajti poštenjake preganjajo. A pri njih je pravica. Ljudstvo, drži jih, brani jih, mirne dušne pastirje, ki ne pridigajo sovraštva, ampak ljubezen in mir. One zdražbarje, hinavce, lažnike pa, ki na prižnici, v spovednici gonijo politiko, zaničuj kakor garjeve pse. Od njih izhaja nesreča za naš narod. Oni so v službi tujca. To niso duhovniki.

Politični pregled

Nahajamo se v kritičnem stanju. Samoradikalna vlada se maje, ker nima sigurne večine v narodni skupščini in tudi ljudstvo je nezadovoljno z njo. Opozicijske stranke mislijo, da je edini

izhod iz sedanjega položaja

v tem, da opozicijski blok strmoglavi vlado in potem sam sestavi novo vlado. To bi bilo na prvi pogled res edino sredstvo, da se razmere spremenijo, ali te opozicijske stranke bi se morale najprej sporazumeti vsaj v načelnih vprašanjih za skupno delo. Tega pa ravno ni. Demokrati, ki so središče opozicije, so državotvorna stranka, ki zastopa misel narodnega in državnega edinstva. Klerikalce poznamo, kaj hočejo: želijo si avtonomije, da bi v Sloveniji neomejeno gospodarili in izvajali svoj protiljudski in protidržavni program. Nič boljši niso bosanski muslimani, oziroma njihovi zastopniki v narodni skupščini, ki so močno podobni našim klerikalcem, ker je tudi njihova politika osnovana na zlorabi verske podlage in zaradi vere volijo ubogi in nezavedni bosanski muslimanski kmetje svoje age in bege, veleposestnike, ki kmete ravno tako izkoriščajo, kakor so svoječasno pri nas izkoriščali ljudstvo nemški graščaki. O Radiću ni vredno govoriti. Radić je dobro znan po svoji pustolovski politiki, ki bi privedla Hrvatse v pogubo, ako bi radićevska stranka imela moč, da doseže svoje cilje. Nekoliko so se sicer radićevci izpametovali, ker pridejo v parlament, toda njihov voditelj

Radić se še vedno nahaja na Dunaju.

Takemu človeku se vendar ne more zaupati, da ima poštene namene z opozicijskim blokom! On bi hotel najbrž samo oslabiti radikalce in v prvi vrsti demokrate, ki jih najbolj sovraži.

Tak je položaj v narodni skupščini in vse se povprašuje,

kako bo rešena nevarna kriza.

Na preganjanje «Domovine» je edini odgovor: vsak naročnik nam pošlje še novih naročnikov. Ni nad nami gospodar duhovnik, nad nami je Bog in naša vest. Ta pa je čista. Zato pa je naša napredna in demokratska misel zidana na trdno skalo: zidana je na skalo resnice in poštenja, ki ga ne premagajo peklenški hlapci, če se tudi oblečejo v misijonarske kute.

Ako vrže opozicija vlado s pomočjo Radićevih poslancev, ki do sedaj niso sodelovali v narodni skupščini, temveč so rajši doma hujskali proti državi, od česar je imelo zapeljano ljudstvo veliko škodo, mora opozicija sestaviti novo vlado. In kaka bi bila vlada, sestavljena iz državotvornih demokratov in razdornih strank, kakor so klerikalci, bosanski muslimani in radićevci? To ne gre nikomur, ki pametno misli, v glavo. Opozicija bi mogla sestaviti skupno vlado samo na skupnem programu, v tem primeru je pa vsak skupni program nemogoč. Kriza je zato zelo težka in resna.

Notranja politika v naši državi torej prizivlja težko krizo in tudi

v zunanji politiki

ni vse tako, kakor bi bilo želeli. Sicer ima naša država močno zaslonbo v velikih silah Franciji in tudi Angliji, ki ne dovoljujeta sovražnim nam državam, da bi nam škodile, n. pr. Bolgariji, ki bi nam rada vzela Macedonijo, ki jo je srbska vojska v treh vojnah dobila za nas. Navzlic temu, da imamo dobre prijatelje, se je vendar zgodilo, da je Italija anektirala Reko, ki bi po vseh pravih morala biti naša. Pa to je stara pesem, saj je znano, da je bil dosežen v Rimu tak dogovor in omenjamo ta dogodek samo zato, ker je bila aneksija proglašena ravno te dni in se je aneksijske proslave udeležil tudi italijanski kralj. Nič zato, mi imamo takoj ob Reki sušaško pristanišče, ki bo vsaj za nekaj let zadostovalo za našo pomorsko trgovino, medtem pa sušaško pristanišče lahko dalje izgradimo in uničimo s tem Reko, ker od Italije ta ne bo imela ničesar, od nas pa bi lahko živela. Saj Italijani so se polastili Reke samo zato, da pomagajo Trstu, ki bi ob Reki v naših rokah komaj živel. Pa pomagano bo Trstu samo za kratek čas. Ko mi izgradimo železnice v naša pristanišča, ne bomo več rabili niti Trsta niti Reke.

Zelo napeti so

naši odnošaji z Bolgarijo,

v kateri vladajo proti volji ljudstva ljudje, ki ne morejo pozabiti, da je bila Bolgarska v svetovni vojni kot zaveznica Turkov, Nemcev Madžarov tepena. Ti ljudje upajo, da se bo kdo potegnil za njihove zahteve po Macedoniji in pripravljajo vpade svojih komitaških čet na naše ozemlje. Seveda, ti ljudje dobro vedo, da bomo mi napravili s temi bolgarskimi komitaši kratek proces, ali bolgarska vlada upa, ko bi prišlo do pobojev, da bi se že našla kaka velika sila, ki bi se polegnila za bolgarske zahteve. To so pa prazni upi, ker celo Anglija se je tudi v tem vprašanju postavila na naše stališče in naša vlada je sporočila bolgarski vladi, da bo ta odgovorna za vsak vpad komitaških čet v Macedonijo.

Prav čudne reči se vršijo

v Turčiji, ki postaja evropska država.

V svetovni vojni je bila Turčija kot zaveznica Nemčije in Avstrije premagana in vse je mislilo, da je Turčije konec. Pa se je našel pogumen mož v osebi Kemal-paše, ki je zbral Turke in temeljito premagal Orke, ki so hoteli zavladati v vsej Mali Aziji. In ne samo to: Kemal-paša je človek evropske izobrazbe in je prevzel vodstvo turške države v svoje roke. Ker je dosegel z armado lepe uspehe, je postal silno priljubljen v vsej Turčiji in zato je lahko začel uvajati čisto evropske navade v do sedaj zelo nazadnjaški Turčiji. Odpravil je sultana in mu odvzel vso svetno oblast, tako da je ostal samo še verski poglavar, kalif (to je nekak mohamedanski papež). Ko pa je bil Kemal-paša izvoljen za predsednika nove turške republike, je dal izgnati iz Carigrada tudi kalifa, češ, da nima tu ničesar opraviti. Celotno mnogoženstvo je Kemal-paša odpravil. To je pravično. Tudi drugače je dobila turška žena razne pravice, ki jih prej ni imela. Turška žena je bila prava sužnja, sedaj pa lahko malo prosteje diha, ker Kemal-paša sam ima samo eno ženo in ta hodi čisto evropsko opravljena, brez pajčolana, popolnoma prosto kot ženske pri

nas. Istotako odpravlja Kemal-paša turško pisavo, češ, da je zato med Turki toliko nepismenih ljudi, ker se je te pisave težko naučiti. Z evropskimi napravami in navadami se bo Turčija kmalu dvignila na višjo stopnjo in bo vsestransko napredovala.

Dopisi

JEZICA PRI LJUBLJANI. Namesto običajnih sobotnih predavanj je priredil naš Sokol minulo soboto «Oražnov večer» v spomin na triletnico smrti prvega staroste jugoslovanskega sokolstva. Prireditelj je posetilo 138 oseb, več jih mala dvorana pri Ruskem carju ni mogla sprejeti. Občutno pogošamo v našem kraju prostornega Sokolskega doma. Oražnov večer pa je zapustil pri vseh najgloblji vtis. Ker se vrši v soboto 22. t. m. skioptično predavanje Društva za gojitev treznosti «O posledicah vživanja alkohola», odpade za ta dan najavljeno naše predavanje «O prvi pomoči» in se vrši pozneje. Prosimo pa vse cenjene obiskovalce naših predavanj, da posetijo v soboto protialkoholno predavanje v Društvenem domu. Namenjeno je možem in ženam, za šolsko mladino, ki naj k temu predavanju ne hodi, se bo vršilo pozneje posebno predavanje. — Na praznik 25. t. m. ob treh popoldne pa se vrši v šoli mladinsko predavanje Sokola «O vedenju in zdravju naše mladine». Predava okrožni načelnik P. Capuder. Naša mladina naj čim številneje poseti to poučno predavanje. J. K.

LOŽKA DOLINA. Dovolite g. urednik, da vam sporočim nekaj novic, katerih dobite itak zelo malo iz našega pozabljenega kota. V ponedeljek 10. t. m. je umrl v Igvasi po daljši bolezni vrli narodnjak g. Ivan Tomšič. Kako spoštovan in priljubljen je bil pokojnik v tukajšnji dolini, je pokazal nad vse lep pogreb. Vkljub zelo slabi poti ga je spremljala k večnemu počitku velika množica občinstva, oddelek Sokolov in gasilnega društva. Blag mu spomin, žalujoči rodbini pa naše iskreno sožalje! — V kratkem dobimo tudi pri nas toliko zaželjeno in potrebno električno razsvetljavo. Vsa čast upravi graščine Snežnik,

ki je to stvar sprožila in jo z vneto vodi dalje. — Predpusni čas, ki je bil tudi pri nas, kakor menda povsod, zelo vesel, je srečno minul. Vse se je gibalo, vse veselilo. Lesni delavci, gasilno društvo, invalidi, Sokoli, vsi so se potrudili, da odnesejo poleg veselja tudi čim največ materijelnih koristi za svoja društva. V tem oziru so pač najboljši lesni delavci, ki imajo v najemu prostorno in nalašč v te svrhe napravljeno barako za borih 1000 kron na leto. Ker drugega primernege lokala v dolini ni, so vsa ostala društva primorana, da se zatekajo v primeru raznih prireditelj k njim. Tu pa se je zopet enkrat pokazala njihova klerikalno-socialistična ljubezen do bližnjega v pravi luči. Namesto da bi šli društvom, ki so nadstrankarska in res za vse koristna, kolikor mogoče na roko, jim je odbor, v katerem sede z nekaj izjemami sami črno-rdeči bratci, šele po dolgem obotavljanju dovolil uporabo barake, in to za tako sramotno pretirano odškodnino, da je v bodoče vsaka prireditev izključena. Ali vas ni sram, da izrabljate splošno potrebno gasilno društvo, katero še lahko kdaj rabite? Ali se vam nič ne smilijo uboge vojne žrtve? Vaše prireditve smo do sedaj radi posečali, toda, če vašega nelepega ravnanja ne spremenite, bomo primorani, jih v bodoče prezirati. — V našem župnišču pa vlada ravno sedaj v postu veselo razpoloženje. Gospodinski tečaj, ki bi se bolje imenoval farovski kuluk, se vrši tam. To pot si je zbral g. Demšar za žrtve kuluka same mlade in brhke punce od dekliske zveze. Vsako jutro roma v farovž okrog 20 takih kulukaric, ki nesejo s seboj mleko, maslo in druge za želodec in za zveščanje na tem svetu potrebne dobrote. Ker se pa okrog premajhnega štedilnika ne morejo vse naenkrat sukati, se pa uče pometati in snažiti po župnišču, trebati fiziol in druge «gospodinske» umetnosti, kakor bi jih matere že v rani mladosti ne bile tega učile. Toda g. Demšar že ve, kje ga čevelj žuli. Prvič se mora kuharica malo odpočiti, drugič ima zastoj pridne in mlade delavke, tretjič mu gospodična iz Ljubljane gotovo dá kak priboljšek iz «gospodinskega tečaja» za

Po volitvah

(Po resničnih virih zapisal Stremenček.)

Župnik Luka Ošaben je bil mož, ki je krepko sukal svojo pastirsko palico, katera se nikoli ni dotaknila tistega, čigar kolena so klonila pred njegovo častljivo postavo; merila pa je na one, ki mu niso hoteli upogniti hrbtnice.

Vsake volitve so mu povzročile obilo nepotrebne truda; sem in tja so bile zapečatenene z zmago in gospod je pozabil vse trpljenje in ves napor. Tedaj je moral le še držati besedo ter izpolniti obljube, obsegajoče nekaj pijače za one, katere je smatral kot vredne svojega plačila. V gostilni se je gospod Luka čutil namreč povsem domačega in s kozarcem sta bila neločljiva prijatelja že dolgo let.

Človek, ki je vaje sedeti pred drugimi na vzvišenem prostoru, trepeta pogostoma že ob misli na dobo, ko bo treba stopiti raz oder v mračen kot ter izvrševati ukaze s strahom pred posledicami, ki se bodo izvajale.

Tudi župnik Luka je sedel v raznih odborih, kamor je prišel po milosti in dobroti svojih faranov. Ta pa se je nenadoma pričela ohlajevati — v gospoda so izgubili zaupanje in pri zadnjih občinskih volitvah je moral

ostaviti stolček, katerega se je držal z obema rokama, obetajoč nagrado in odpustke, če ga obdrži.

Jezi, ki je radi izgube občinskega starešinstva kipefa v njegovih prsah, pa je hotel dati duška na poseben način. Ako se že navaden ogenj pogasi z vodo, zakaj bi se srd ne zadušil z vinom, z okusnim šampanjcem, ki ga toči Mrak, njegov veren pristaš.

Površno je opravil litanije, običajne ob sobotah po solnčnem zahodu; ženske, tudi najbolj zgovorne mu niso mogle slediti, odpustkov pa tudi niso hotele pustiti v cerkvenih prostorih, zato so, tekmovaje druga z drugo lovile njegove besede in z vso naglico drdrale: «Prosi za nas!»

V gostilni pri Mraku, nedaleč od farne cerkve, je zaljšal okusno pogrnjeno mizo velik šopek, ki se je v lahni večerni sapici klanjal častitemu gostu, vstopivšemu v spremstvu dveh možakov, s palico v roki in s klobukom na očeh.

«Dober večer, prečastiti!» se je gostilničar Mrak priklonil resnemu župniku in za tem nekoliko manj globoko Drdralcu in Kričaju, stoječima ob župnikovi strani.

«Kamor je šlo žrebe, naj gre tudi kobil!» — Gospod župnik je vrgele palico v kot ter je sedel za mizo. «Pili bomo šam-

panja, pet steklenic bom plačal naprej.» — Jezno je odložil klobuk na obešalo, nakar je potegnil iz šopka najlepšo cvetlico, čije glavico je stlačil med debelimi prsti.

«Pet steklenic! Ali si slišal?» je Drdralec namignil Kričaju. «Tudi midva ne smeva zastati.»

«Kar se je zgodilo, je strahovito, prečastiti,» je menil krčmar, postavil prvo steklenico ter spoštljivo sedel poleg župnika.

«Udarec, ki bije kot kladivo po vseh delih mojega telesa,» se je tresel farni pastir. «Sicer pa se ne kažimo preveč užaljene; naj imajo čast in prazno blagajno — mi imamo prijetne spomine in denar.»

«Hvala za tolažbo!» je Drdralec nazdravil župniku. «Take besede padejo človeku naravnost v srce.»

«Zares tolažilne besede,» se je obližnil Kričaj, izpraznivši kozarec. «Ves teden že molim in kolnem, kolnem in molim; v molitvi je ni tolažbe, kletev je toliko boljša, da pade na onega, komur je namenjena.»

«Kolneš?» so župniku izstopile debele oči. «Pusti hudiča ter se raje napij; v pijači boš pozabil na jezo in žalost, na vse. Tako smo ga pili, ko smo bili fantje,» je zvrnil kozarec in za njim drugega in tretjega, vse tri je izpraznil v duško kakor za stavo.

njegov shujšani želodček in tako dalje. Bog živi! — Se nekaj mi leži na srcu, g. urednik, toda ker se bojim, da bi bil dopis predolg in bi romal v koš, vam bom to zaupal prihodnjič. Do takrat pa zdravstvujte! —c.

DOLJNI LOGATEC. Prejeli smo: Vaš cenjeni list, čigar naročnik sem tudi jaz, je v št. 10. z dne 7. marca t. l. prinesel iz našega kraja dopis, ki se v glavnem tiče našega župana. Oleda na to, da nekateri mene sumničijo, da sem jaz vposlal dopis, in ker veste, da ga nisem napisal, prosim, da blagohotno izjavite, da nisem avtor dotičnega sestavka. Z odličnim spoštovanjem: Josip Urbas. (Uredništvo «Domovine» rade volje potrjuje, da g. Josip Urbas ni z omenjenim dopisom v nikaki zvezi.)

RAČNA PRI GROSUPLJEM. V pojasnilo k zadnjemu dopisu v «Domovini» iz našega kraja moramo pripomniti, da nekateri tukajšnji ljudje raznostrivajo, kdo je skrit pod navedbo «funkcionar Gasilnega društva». Pojasniti jim torej moramo, da je to gotovo neki višji sodelovatelj pri Gasilnem društvu, ki je dal hišo in potrebno obleko na razpolago. Toliko zato, da si nekateri, ki so bolj bistre glave in jim je treba vse natančno pojasniti, ne bodo mislili o besedi «funkcionar» kaj izrednega in da si ne bodo nadalje belili umnih glav.

RAKEK. Poslednje upanje, da bodo na naš račun dogradili farovž, je šlo klerikalcem po vodi sedaj, ko so občinske volitve odobrene. Pač niso pričakovali takega izida volitev. Unški Puntar si je bil že vse pripravil, da prevzame županske posle. Žal, je računat brez krčmarja — volilcev. Klerikalci so dobili bore štiri mandate. Ostalo jim je še torej upanje, da jim bo vsaj njihov visoki pokrovitelj v Ljubljani pomagal in volitve razveljavil. Vložili so pritožbo, ki je bila dokaj smešna. Zato seveda ni šlo. Volitve so se vršile v najlepšem redu. Niti ene pripombe o kaki nepravilnosti ni bilo v volilnem zapisniku, katerega je podpisal tudi njihov čuvar skrinjice. Sicer pa so klerikalci lahko zadovoljni, da so dobili te štiri mandate. Ako bi se ponovno vršile volitve, bi niti teh

ne dobili. Ako ne verjamejo, naj le vprašajo volilce. Ljudje so spoznali, da niso baš najboljši oni ljudje, ki imajo krščansko ljubezen vedno na jeziku, toda v praksi pa je ne izvajajo ravno najvnetejše.

ŠT. JEDERT NAD LAŠKIM. Enkrat se je že nekdo v «Domovini» malo obregnil ob naše občinske očete, kako malo se brigajo za nas reveže. Vsega pa vendar ni povedal, zato bom pa še jaz danes nekaj pristavil. Ko smo lansko leto imeli državnozbornske volitve, so k meni prišli vse vrste agitatorji. Med prvimi je bil seveda znani oča S. iz Seve; ta mi je na vse mogoče načine razlagal avtonomijo, kako bo dobro, ko bomo sami gospodarji slovenske dežele. Ze takrat sem malo drugače mislil, zato sem ga vprašal, če bodo za nas reveže tudi kaj bolj skrbeli. Seveda je pritrdil. Toda leto dni je že od tega, pa ni nič. Tudi jaz sem bil neumen in sem šel na avtonomne limanice SLS. in jim zaupal kroglico. Čisto drugačen sem pa postal, ko sem si naročil «Domovino». Prej sem bral samo «Domoljuba» in «Slovenskega Gospodarja», sedaj pa berem «Domovino» in sem se prepričal, da klerikalni listi vedno lažejo. Nič boljši niso naši občinski očete Kristofski. Da bodo pa vsi občani in tudi vsi po vsej Sloveniji vedeli, povem, da v naši občini dobi revež na mesec 5 Din (20 K), to je desetkrat manj, kakor zapije na en sam dan kakšen klerikalni občinski oča. Pa še drugih podrobnih reči bi navedel, toda za enkrat naj sami občani tudi primerjajo moje izkušnje, pa bodo gotovo takoj prišli na laž klerikalcev. Primerjajte «Domovino» s klerikalnim časopisjem, pa boste videli še več, kakor vam morem jaz napisati. Občani, naša dolžnost je, da začnemo malo drugače misliti. V občini mora biti gospodar delavni občan, ne pa kakšna farovška kuharica. Mi moramo zahtevati, da bo naša beseda kaj zalegla ne pa, da bodo oni ljudje nas komandirali, ki so samo na eni strani bistri, druga polovica pa še leži v egiptojski temi — hotel sem reči, da je treba brati ne samo «Domoljuba» in «Slovenskega Gospodarja», ampak tudi «Domovino». Potem se vam bo tudi raz-

bistrila glava, kakor se je meni. — Bivši kulukar.

REČICA PRI LAŠKEM. Prejšnji teden je tu zopet zapadel debel sneg in nam kmetom povzročil velike skrbi. Vsa pomladanska dela bodo zakasnela in radi pozne pomladi ne bomo mogli sproti opravljati poljskih del. Ko je jel skopnevati prvi sneg, smo se že veselili na pomlad. Pri tem se je že tudi pojavil na cesti prvič v tem letu občinski cestar iz Kala, ki pa kljub truda polnemu delu ni mogel prepričati cestnih mlak. Da je pa delno prepričal zadrego klerikalnih očetov, ker občinska blagajna nima par ter ne more dati šodratih cest, je brijtna glava cestarja sama kar z ledom šodrala cesto. Če bi se narava ne usmilita in dala zopet plast snega na cesto, bi usoda ne bila po volji občinskim atekom, ker bi vse «zlehtnobe» kazale s prsti atekom avtonomijo cestnih mlak in kupov blata. — Občan.

ŠMARJE PRI JELSAH. Lep zgled krščanske ljubezni do bližnjega je naš dekan. Sedaj toži obe šmarski občini za staro občinsko hišo. Strokovnjaki pravijo, da bo prečistiti spravil Šmarčane ob stotisoče in stotisoče, ker se je nekdanj napravila neka formalna napaka. Pridno mu pomaga vsa klerikalna stranka. Davkoplačevalci Šmarčani, klerikalci vas bodo pošteno oskubili!

ŠMARJE PRI JELSAH. V zadnjem dopisu iz našega kraja je bila stvarna pomota, da je bil naš župan I. A. nekdanj demokrat. Le vsiljeval se je nekdanj v demokratsko stranko, demokrat pa ni in ga tudi ne maramo v naših vrstah. Bil pa je socialist najrazličnejših barv, celo na komunistično struno je brenkal. Sedaj ne more več menjati, ker novih strank ni, čaka le, kakera stranka bo imela večino. Zivljenje in delovanje njegovo je pa sicer popolnoma klerikalno.

GLOBOKO. Kurivo šolam in učiteljstvu odkazujejo zadnja leta razna veleposestva. Mi smo tako srečni, da smo dodeljeni graščinskemu oskrbništvu v Pišecah, oziroma upravitelju Velenemcu g. Schaglu. Da nas za to srečo naši tovariši širom Slovenije ne bodo preveč zavidali, naj cenjeni čitatelji naše

«Od kdaj pa prečastiti niso več fant?» ga je krčmar zvedavo povprašal.

«Od takrat, ko sem postal župnik. Fant je bogoslovec in kaplan, toda župnik postane mož in ostane, četudi ne zmaga. Zmagal pa nisem, ker so me možje zapustili in zbežali v koruzo.»

«Sram jih bodi,» se je zgrozil Drdralec in Kričaj je debelo pljunil na sramoto vsem onim, ki niso volili po župnikovem navodilu.

«Celo Klobasar se je izneveril,» je tarnal župnik. «Ali ga nista opazila, da vozi iz gozda po moji zemlji? Od zdaj ne bo vozil več!»

«Rekel je, da se ne boji,» je Kričaj na rahlo odvrnil.

«Koga se ne boji? Mene?» je zrasel farni oče. Mene, ki sem v župniji prvi za Bogom, pred katerim celo pravičnik trepetaj? Mu bom že nasukal in polomil kolesca, ki gonijo njegovo predrznost.»

«Kar po njem, prečastiti, s krampom in gorjačo,» ga je Mrak osrčeval. «Drugega itak ne zasluži.»

«In tudi Mlakar se je dal pregovoriti,» se je jezil župnik. «Doma je ostal pri babi, katere je sicer naveličan, dočim je drugače skoro vedno na cesti, mnogim v nadlego in v napotje. Ustrašil se je nasprotnikov, skrli

se je pred menoj.»

«Sramota!» je Drdralec raztegnil usta, Kričaj pa je dostavil: «In kazen ga bo zadel!»

«Kazen, kazen!» je sikal gospod Luka z obrazom, obrnjenim proti nebu. «Ti, ki si nad nami, udari jih po glavi in po hrbtu vse one, ki se skrivajo pred menoj. Tudi jaz bom udaril — Mlakarja in Klobasarja — vse tiste, ki so postali kozli iz ovčic.»

«Sodrga!» je krčmar pomagal razjarjenemu duhovniku, ki je načel za drugo steklenico v lepi vzajemnosti svojih tovarišev.

«Cigani!» se je razhudil farni čuvar. «In še tega imena ne zasluži! O, jaz vidim tudi ponoči in gledam v najtemnejše kote svoje župnije. Prej sem molčal in zatisnil obe očesi, zdaj bom pa govoril — glasno in razločno bom rekel: tukaj so grehi, smrtni grehi, na kupe smrada.»

«O Lešniku bi vam rad nekaj povedal,» se je spomnil Kričaj. «Do zdaj sem molčal, govoriti pa hočem iz maščevanja, ker je volil nasprotno.»

«Vse mi je znano,» je župnik prikimal: «Kradel je, cerkveno premoženje je kradel kot ključar. Priznašal sem mu, dokler mi je bil prijatelj, od zadnjih volitev pa mi je tujec in o prvi priložnosti mu porečem: tat.»

«Tudi o Rotarju se mnogo govori,» je opravljal Drdralec. «Oženjen je, pa dekleta zapeljuje; skrivoma sicer, a ljudje ga že javno vlačijo po zobeh.»

«Tudi to sem izvedel,» se je pobahal duhovni mož. «Kuharica Neža — med nami povedano — marsikaj izve, in kar ve ona, veva oba. Obvešča jo Sitarjeva Meta; kot branjevka obleze vsako hišo in za čašico kave ji prinese celo košaro novic.»

«Napake nasprotnikov bo treba javno ožigosati,» je hujskal Kričaj. «Raz priznico povejte, kakšni garjevi kozli okužajo vašo čredo.»

«Tako je,» je pritrdil suhoparni Mrak. «Grehi nasprotnikov morajo v javnost, vse, kar so napačnega storili, naj pride na dan.»

«Kakor sem že rekel, udaril bom,» je zagrmel gospod Luka. «Kakor strela bom udaril in kogar zadenem, naj obleži.»

«Izvrstno, prečastiti! To so besede, katere vam narekuje nebo.» — Mrak je odmašil tretjo steklenico ter je natočil župniku, ki mu je proseče nastavil kozarec.

«Bogu bodi potoženo!» je dejal Drdralec. «Zgodila se je njegova volja.»

(Konec prihodnjič.)

«Domovine» izvedo nastopni neverjetni slučaj: Ze v minulem poletju je bila uprava pišecke graščine naprosena za oddajo kuriva šolskemu voditelju in trem samskim učnim osebam ter je g. Schagl izjavil, da bodo drva do septembra pripravljena. Vnovič opozorjena je uprava obljubila drva «na vsako vižo» do septembra. Ker pa drv še tudi decembra ni bilo, se je šolsko vodstvo uradno obrnilo na okrožni agrarni urad v Mariboru, ki je nato nakazal zaproseno množino bukovih drv. Imenovani upravitelj pa je polovico nakazanih drv kratkoma črtal, drugo polovico pa milostno dovolil s pripombo, da je sicer sedaj še nima, da pa bo že obvestil šolsko vodstvo, kdaj bodo drva na razpolago. Kar se pa cene tiče, je g. upravitelj merodajnega mnenja, da se mora cena učitelstvu in njega «sijajnemu» gmotnemu stanju primerljivo zvišati, in sicer kar za 15 Din pri vsakem metru nad običajno ceno. Danes smo na koncu meseca marca, toda nakazila ni — seveda tudi drv še ni — ne po zvišanju, ne po znižanju ceni. Dan za dnevom se vidijo stotine vozov, ki vozijo iz pišecke graščine drva mimo globoške šole v Brežice, za učitelstvo jih pa seveda g. Schagl nima. Pri tožbi na okrožni agrarni urad se veliki gošpbi le posmehuje — ali z vednostjo gospodarja barona Buttlerja ali brez njegove vednosti, se seveda ne ve. Upamo, da nam zakuri sv. Jurij.

ZETALE. Prošlo nedeljo po jutranji maši smo imeli javno zborovanje JDS v gostilni g. Svinška. Zborovanje se je udeležilo nekaj nad sto oseb, med njimi veliko število Koroščevih pristašev. — Kot govornika sta gg. Vidgaj iz Rogaske Slatine in Malgaj iz Zibike pojasnila gospodarski in politični položaj. Zborovalci so sledili izvajanju z velikim zanimanjem. Zborovanje je trajalo približno tri ure in se je ustanovila tudi krajevna organizacija JDS. Ob koncu so navdušeni zborovalci prosili, da se še priredi kakšno zborovanje. Sprejete so bile nastopne resolucije: 1.) Na zborovanju 16. marca v Zetalah protestiramo proti temu, da bi se potom trgovinske pogodbe z Italijo dovolil uvoz italijanskega vina, ker bi to pomenilo ogrožanje našega vinogradništva. 2.) Kuluk naj se takoj razveljavi. 3.) Rogaska Slatina, mariborska vinorejska šola in vsa podjetja, ki so pripadala štajerski, naj pridejo pod oskrbo mariborske oblasti. 4.) Bolniška blagajna naj se ustanovi v Celju ali Mariboru; število uslužbenstva naj se zniža; nepotrebne tiskovine naj se opustijo. Bolniška blagajna je danes za obrtnike hujše breme nego davki, in zato naj se pametno gospodarji, da ne bodo le stroški, praktičnih koristi pa malo.

ZETALE. Cenjeni g. urednik. Tudi pri nas čitamo radi Vaš list. Zato Vas prosimo, da vzamete nekaj vrstic v «Domovino», da bo javnost izvedela, kako pametni so naši klerikalni župani. Znan je, da je pri nas prošlo leto toča vse potolkla v občinah Zetale, Dobrinje in Čermožiše. Ravno te tri občine osrečujejo trije klerikalni podrepniki kot župani. Ti možje so bili klicani v Ptuj in gospod okrajni glavar jih je v zadevi odškodnine izpraševal. Svetoval jim je, naj bi se v prvi vrsti potegovali za to, da se odpisujejo davki, kar pa so župani zavrnil in zahtevali le podporo. Radi njihove trme pa se je zgodilo, da nismo dobili nikake podpore in da smo vrhu vsega morali še plačati vse davke. Tako pametne župane imamo pri nas. Ti možje ne znajo seveda ničesar drugega kakor kimati v župniščih. Ta pa za blagor

občine pač menda še ne zadostuje. Prišle bodo kmalu nove volitve, in takrat, občani, pazite, koga boste volili. Izbrati si moramo može, ki nas bodo znali sami zastopati in ne po navodilih iz farovža.

ŠT. JERNEJ NA DOLENJSKEM. V našem kraju se zadnje čase navzlic 40danskemu postu uveljavlja nastopna pesem «o izginulem svinjskem želodčku»:

Kako v šentjerneju je lepem bilo,
povedala pesem nastopna Vam bo:
Pri nas je pobožna devica domá,
od blizu in daleč jo vsakdo pozna.

In kadar že več je med nami ne bo,
želodčka še spomnil se bo marsikdó,
ki ga je levica dobila v roké,
in ki je izginil pod njene zobe . . .

V hranitev je svinjski želodec prejela
in misel je grešna devico prevzela:
Kako bi želodček zase ohranila,
kako pred sosedi bi ga utajila . . .

Pa rekla je: «Muca želodec je ukradla,
res komaj sem muco hudobno popadla,
a preden privlekla sem spet jo do praga,
želodček je bil že — prazna bisaga.»

Marijini dekli je strašno hudó,
izgovoru temu ne ver'je nikdó.
Močno obtežuje devico zdaj vest:
Želodčka ne bo dobila več v pest.

Kmetijski pouk

KAKO JE SEJATI TRAVNA SEMENA?

Ce delamo nov travnik s posevijo travnega semena, potem moramo paziti, da travna semena prav posejemo. V tem oziru je delati razliko med posevijo žita in med posevijo trave. Travno seme se namreč ne sme z brano zavleči, tako kakor žitno seme, ker bi na ta način prišlo pregloboko v zemljo in bi ne moglo uspešno izkaliti.

Travna semena so lahka in majhna, nekatera so sploh silno drobna. Zato jih je le nalahko zagrniti in le pri vrhu zamešati z zemljo. Taka drobna semena spravijo zobje od brane pregloboko v zemljo, tudi če smo njivo prej popolnoma poravnali. S tem, da zaide travno seme pregloboko v tla, imamo veliko škodo, ker so travna semena precej draga. Mnogo je med njimi takih semen, da zadostuje popolnoma, če jih pritismo na tla.

Poglejmo, kako se trave same zasejejo! Zadostuje, da pade seme na tla in da o prvi ugodni priliki izkali. In poglejmo še vrtnarja, kako on ravna s travnim semenom, kadar ga poseje. Najprej skrbno poravna dotični prostor, tako da je zemlja povsod na drobno zrahljana in površje gladko. Nato poseje seme kolikor mogoče enakomerno in dosti na gosto. Potem raztrosi toliko rahle prsti, da se seme nekoliko zakrije. Vso setev pa potlači nazadnje še z deščicami, ki jih privede s pomočjo vrvice na noge. S tem se travno seme dobro sprime z zemljo in lahko izkali. V resnici ima vrtnar pri tem delu tudi lepe uspehe. Trava mu enakomerno ozeleni in raste.

Kako pa delamo po njivah? Tukaj delamo predvsem to napako, da travna semena z brano pregloboko zagrinjamo, vsled česar nam gre mnogo semen v zgubo. Zlasti najbolj drobna semena zaidejo pregloboko in

se med kalenjem zaduše. Navadna brana ni za to delo. Na njivah je treba najprej zemljo dobro zdrobiti in poravnati, nato zasejati in potem pa seme na ta način zagrniti in zamešati z zemljo, da se v brano zaplete trnjevih vej, tako da delajo trnjeve veje namesto zob od brane. Da mora biti zemlja pri tem delu dosti drobna in rahla, se razume samo ob sebi. Dobro je, da jo potem še povajamo.

Pa še na nekaj se gledati. Če hočemo travna in deteljna semena enakomerno sejati, potem je treba, da sejemo deteljna semena zase in travna semena tudi zase. Med deteljno seme vzamemo le mačji rep, ker je podobnega zrnja kakor detelja. Vsa druga travna semena je pa sejati sama zase, da se enakomerno razdele po njivi. Deteljna kakor tudi travna semena naj se pomešajo pred setvijo z drobno, suho prstjo, da jih je lažje enakomerno raztrositi.

Obrtniški glasnik

o Veliko obrtniško zborovanje v Ptuj sklicuje Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug za nedeljo 23. t. m. ob 10. v dvorano ptujškega Narodnega doma. Dnevni red zborovanja: 1.) Davčna bremena in obrtništvo (predava g. O. Meglič, Maribor); 2.) kredit malega obrtnika (predava g. J. Volk, Šošanj); 3.) delavsko zavarovanje (predava g. dr. Pless, Ljubljana); 4.) delovni čas (predava g. I. Rebek, Celje). Obrtniki, pridite!

Delavski glasnik

Podružnica SSDU. v Rušah pri Mariboru. V soboto 15. t. m. se je vršil prvi sestanek tukajšnjega delavstva za ustanovitev SSDU. Delavstvo je spoznalo nepoštenost klerikalnih in komunističnih voditeljev, ki se brigajo samo za delavske glasove, ne pa za njihove potrebe. Dokazali so ponovno svojo nesposobnost. Pod parolo internacionale so slepili domače delavce, ki so tekom zadnjih let s sira hom spoznali, da jih tirajo s kričecimi gesli naravnost v nezaposlenost. Vodstva raznih obmejnih tvrdk so še vedno v rokah tujcev, ki nameščajo po večini Nemce, naš domač delavec je pa ostal večkrat brez kruha, ali pa je bil zapostavljen za nemškimi in nemškutarskimi odjemalci kruha. Naši zavedni delavci so polagoma izgubljali pravice na rodni tleh. Komunisti pa so jim obljubljali «idealno» življenje v krvavo-rdeči republikli in tirali z demagogijo naše delovno ljudstvo v nesrečo. Teda sedaj se bliža konec moči teh zapeljivcev. SSDU. uživa med delavstvom vedno več zaupanja, ker je s svojim poštenim delom v prid istega že večkrat dokazala, da ji je v resnici za dobrobit vsega zavednega delavstva. Delavstvo vodi organizacijo popolnoma samostojno, ima vpogled v vse njeno delovanje tako pri podružnicah kakor pri centrali. Tudi oni delavci, ki so morali in smeli do sedaj samo poslušati gotove «izvoljence» na shodih, spoznavajo in uvidevajo, da more edino Unija nekaj doseči in da se samo ta briga za njihove težnje. Na sobotnem sestanku smo se vsi iz raznih svobodnih izjav posameznih delavcev uverili, da je že čas pomesti z organizacijami, ki samo izmoghavajo! G. Štromar, kot dober prijatelj delavstva, je s sodelovanjem pripomogel, da se je sestalo delavstvo k resnemu pretresu svojega položaja. Sklenilo se je ustanoviti v Rušah podružnico SSDU. Delegat centrale je podrobno razložil pomen Unije in položaj

delavstva. Po dvehurnih razgovorih je bil izvoljen nastopni pripravljalni odbor: Predsednik Paj Anton, tajnik Piščanec Rud., blagajnik Duh Franc; odborniki: Repolusk Konrad, Jarc Hinko, Rozman Anton; namestniki Kupčič Julij in Lamprecht Ivan. Odbor ima poskrbeti vse predpriprave za ustanovni občni zbor podružnice. Treba je le vztrajnosti in solidarnosti. Pot k treznemu delu je pričeta! Pristopnino 2 Din in mesečno članarino 5 Din sprejemajo gornji člani odbora. Člani SSDU. dobivajo glasilo «Domovina» brezplačno. — —r.

Gospodarstvo

TRŽNI PREGLED.

ZITO. Cene so kolikortoliko stalne. Le turščica se je za malenkost podražila. Nakupovanje je v splošnem slabo, ker se spričo ugodnih izgledov posevkov pričakuje znižanje cen. Toda tudi ponudbe so majhne. Pšenica se je tržila zadnje dni na novosadski blagovni borzi po 325 do 335 Din, oves pa okrog 248 Din, turščica po 240 do 257 Din, moka «0» po 510 do 520 Din.

ZIVINA. Cene v Sloveniji precej nespremenjene. Na zadnjem ljubljanskem sejmu (18. t. m.) so samo cene prvovrstnim volom nekoliko poskočile radi nakupovanja s strani Italijanov. Na tem sejmu se je tržil kg žive teže: voli prvovrstni do 14 Din 50 par, drugovrstni do 13 Din, tretjevrstni do 11 Din, krave debele do 11 Din 50 par, krave za klobase 7 do 9 Din, teleta po 18 Din 50 par. Prasci, 6 do 8 tednov stari, so se plačali po 850 Din 1 par, konji lahki do 15.000 Din 1 par, težki do 20.000 Din 1 par. V Zagrebu so cene v splošnem neznatno višje. Svinje so se tržile na zadnjem zagrebškem sejmu: debele po 26 do 26 Din 25 par, mršave pa po 20 do 25 Din za kg žive teže.

KRMA. Na zagrebškem sejmu 19. t. m. se je prodajalo seno po 75 do 125 Din, otava po 125 do 150 Din, detelja po 120 do 150 Din in fina slama po 100 do 125 Din za 100 kg.

UMETNA GNOJILA. V zadnjem času so bile nastopne cene: apneni dušik 300 Din, 12 do 15 odstotni kajnit 70 do 75 Din, 17 do 18 odstotna Thomasova žlindra 160 do 170 Din, 10 odstotna kalijeva sol 150 do 155 Din, 16 odstotni superfosfat 135 Din, čilski soliter 500—600 Din za 100 kg.

VINOGRADNIŠKE POTREBŠČINE. Zaradi slabega vremena se kupčija slabo razvija. Največ se prodaja modra galica za južne pokrajine. Cene: modra galica, 98 do 99 odstotna 10 Din 50 par do 11 Din 50 par, žveplo po kakovosti 3 Din 50 par do 4 Din 50 par, natrijev triosulfat 7 Din, galun 5 Din 50 par do 6 Din, rafija 10 Din 50 par do 11 Din za 1 kg.

Vrednost denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 19. t. m. (v devizah): 100 avstrijskih kron za okrog 11½ pare, 100 madžarskih kron za okrog 11¾ do 14¾ pare, 100 rumunskih lejev za 42 do 45 Din, 100 italijanskih lir za 344 Din 25 par do 347 Din 25 par, 1 dolar za 81 Din 75 par do 82 Din 75 par, 100 francoskih frankov za 417 Din 50 par do 422 Din 50 par, 100 češkoslovaških kron za 237 Din 50 par do 240 Din 50 par, 100 švicarskih frankov za 1416 do 1426 Din. Vrednost našega denarja je nekoliko oslabela.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Žalcu ima na praznik 25. t. m. 44. glavno skupščino ob 2. uri popoldne v dvorani, pri neugodnem vremenu pa v gostilniških prostorih g. Fr. Robleka v Žalcu. Hmeljarji, pridite, ker se bodo obravnavale tudi važne hmeljarske zadeve.

Vinski sejem v Semiču, ki se je pred kratkim vršil, je bil povoljno obiskan. Razstavilo je nad 200 vinogradnikov nad 300 vzorcev starega in novega vina. Po količini je bilo naprodaj okroglo 4000 hl raznega

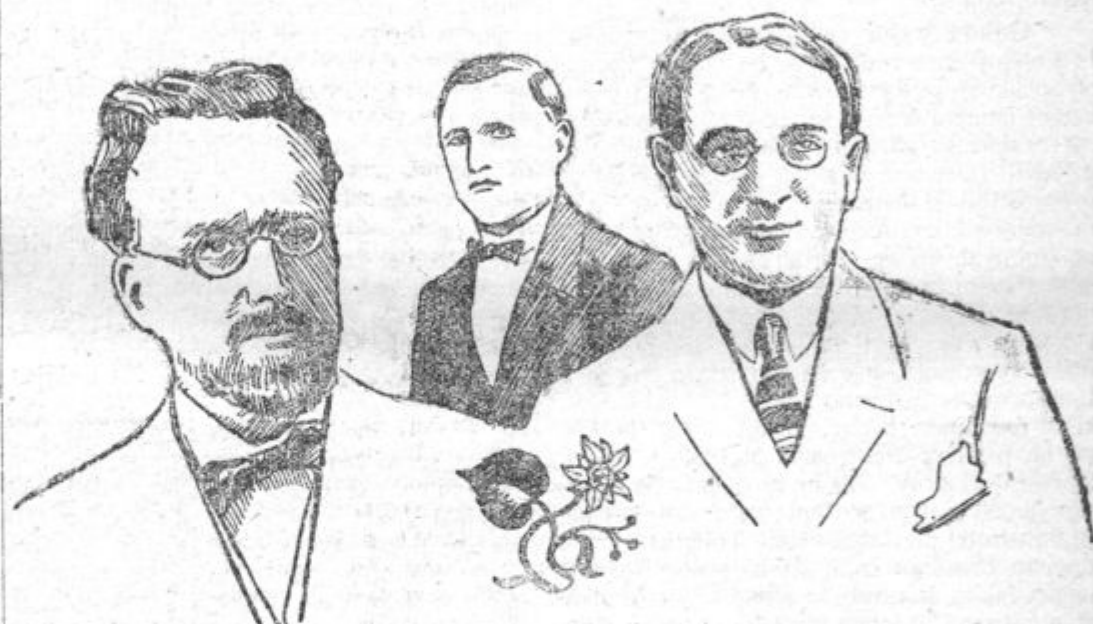
vina po 5 do 7 dinarjev. Prodalo se je skupno okrog 300 hl po ceni 5 do 6 Din. Pred otvoritvijo sejma se je vršilo predavanje o vinogradništvu, kletarstvu in vinogradniškem združništvu. Sklenila se je tudi resolucija proti uvozu italijanskega vina.

Gozdarska šola v Sloveniji. V ministertvu za šume in rude se je osnovala komisija, ki bo v kratkem odpotovala v Slovenijo, da pripravi ustanovitev moderne gozdarske šole. Ista komisija ima tudi nalogo, da izdela učni načrt za novo gozdarsko šolo.

Zasužnjeni Jugoslovani v volilni borbi

Dne 6. aprila se v Italiji vršijo volitve v rimski parlament. Volilna borba, ki se že sedaj ljuto razvija, se bo seveda zadnje dni še prav posebno razbesnela, kajti fašisti, ki zdaj pod Mussolinijevo vlado lahko počenjajo vse po mili volji, se bodo gotovo poslužili divjaške in nečloveške gonje proti svojim nasprotnikom.

tri glavne kandidate. Prvi je dr. Wilfan, tržaški odvetnik in neumorni narodni borec primorskih Slovencev. Drugi v sredi je dr. Engelbert Besednjak, ki je šele 30 let star, tretji pa Istran dr. Uliks Stanger, navdušen Sokol, ki je med vojno mnogo pretrpel od avstrijskih oblasti, zdaj pa svoje

Jugoslovani, ki jih nad pol milijona tiči pod laškim jarniom, vstopajo v volitve vsi složno brez razlike strankarskih pripadnosti. Volilni znak jugoslovanske narodne liste je lipova vejica s planinko, kakor je označeno zgoraj na sliki, ki predstavlja tudi

sveže moči posveča borbi za pravice svojega trpečega rodu.

Zasužnjene brate onstran meje spremljata v dnevih sedanjih volilne kampanje posebno vsa Slovenija in Hrvaška z željo, da dosežejo to, kar jim gre.

Beležke

Skupna fronta. Naročnik-kmet nam piše: Farovži so začeli silno gonjo proti naprednjakom na deželi. Avtonomija, katere sleparstvo ljudstvo vedno bolj izpregleduje, ne vleče več, zato se klerikalci zopet v večji meri poslužujejo zlorabe cerkve, to je sredstva, ki se je pred vojno med našim preprostim neukim ljudstvom najbolj obneslo. Proti temu bogokletnemu zlorabljenju cerkve v posvetne stvari se moremo najuspešneje boriti, ako gremo vsi naprednjaki pod vodstvom demokratske stranke brez oklevanja skupno v boj proti klerikalizmu. Mi hočemo svobodo mišljenja, mi nočemo v posvetnih zadevah trobiti v farovski rog, ako farovski gospodje posvetnih zadev ne razumejo. Ne bomo imeli zaradi tega greha, ako ne verjamemo, da je avtonomija v našo korist. Naprednjaki, pustimo osebne spore, ne glejmo ljubosumno drug na drugega, kajti napredna misel in delo za napredek našega naroda je tako vzvišena naša dolžnost, da se moramo v malenkostih

pomiriti. Pozivam vse dobro misleče naprednjake na slogo pod demokratskim geslom: Enakost, bratstvo, svoboda.

List kapitalistov in bankirjev. Nepoboljšljivi «Kmetijski list», v katerega pišejo meščanski frakarji pod firmo kmetov, se vsak hip zaleti v nas. Vidi se, da je bolan in da kmetje zapuščajo stranko, ki nosi le bleščeči naslov, ne stori pa ničesar za kmeta. Ta bolezen ga draži, da je ves nemiren. Da, «Domovina» je res demokratski list in bodočnost našega naroda je v demokraciji. Bankirjev in kapitalistov pa je v naši stranki manj nego v tako zvani kmetijski. Zato tudi mi zavračamo zadevni očitke. Naš list se tiska iz dohodkov naročnine in s podporami zvestih demokratskih somišljenikov, «Kmetijski list» pa izhaja v tiskarni Jadranske banke, katero tudi brani. Zakaj jo brani? Za prazen nič golovo ne — pač pa za podporo. «Kmetijski list» naj nikar ne očita bankirstva drugim, ko ima sam pečat bankirstva na sebi. Napredni kmetje bodo kljub hujskanju z njimi obračunali, ker znajo misliti s svojo glavo.

Tedenske novosti

* **Kraljica Marija na Francoskem.** Te dni je odpotovala kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom v Cap Ferri na francoski rivijeri, kjer ostane štiri tedne.

* **Nakup vile, v kateri je umrl kralj Peter.** Vlada je kupila vilo na Topčideru pri Beogradu, v kateri je umrl kralj Peter. Kupnina znaša dva milijona dinarjev. Vilo preuredi v muzej kralja Petra.

* **Smrt slovenskega zgodovinarja.** V Ljubljani je dne 14. t. m. umrl zaslužni slovenski zgodovinar, profesor dr. Franc Kos. Znanih je četvero knjig njegovega «Gradiva za zgodovino Slovencev» in peta knjiga je že pripravljena za tisk. Poleg «Gradiva» samega je napisal dr. Kos veliko člankov iz najstarejše slovanske zgodovine, o bojih starih Slovencev s sosedi, o starih slovenskih imenih in krajih itd. Umrl je nenadoma. Kljub visoki starosti 70 let je bil do zadnjega delaven. Bodi slavnemu pokojniku ohranjen blag spomin!

* **Odhod naših rudarjev na Francosko.** Iz hrastniškega rudnika se je izselila večina ob štrajku odpuščenih delavcev na Francosko, kamor namerava oditi še več drugih delavcev.

* **Čemu so misijoni?** Piše nam ljubljanski prijatelj: Imel sem oni dan priliko opazovati preprostega dolenskega kmeta, ki se je v razgovoru z izvoščki pred kolodvorom, strahno hudoval, ker je radi steklenice žganja, ki jo je s seboj prinesel v Ljubljano, moral užitninskim organom plačati visoko pristojbino. Dejal je: «Še zapri bi me bili kmalu, siromaka nevednega. Kje pa naj izvem, kaj je v Ljubljano prepovedano nositi. Naš fajmošter, ki bi nas kmete lahko kaj koristnega poučil, pa na prižnici miati samo politiko.» Ali ni kmetič imel prav? Ali ni to dokaz, da kmetško ljudstvo samo pričanja uvidevati, kaj naj bi duhovniki po deželi delali. Toliko ur imajo dnevno prostega časa, da bi poleg božjega nauka lahko študirali še najpotrebnejše stvari, s katerimi bi lahko kmetško ljudstvo v današnjih zmedah novih naredb in zakonov poučili ali jim raztolmačili to in ono. Pa ne! Raje uganjajo politično hujskarijo. Take liste, kakor sta «Jutro» in «Domovina», iz katerih se naš človek edino lahko sproti kaj nauči, pa preganjajo s peklenskim žveplom. Zdaj se celo vršijo misijoni, ki izvajajo ponekod blazno politično gonjo proti naprednjakom. Kmet, dokler boš sam redil gada na prsih, te bo ta tudi grizel!

* **Koliko se pokadi v Jugoslaviji.** Leta 1921. se je prodalo v naši državi vsak mesec povprečno 516.000 kg tobaka, 164 milijonov cigaret in 1.701.000 cigar. V letu 1922. se je prodalo mesečno 543.000 kg tobaka, 155 milijonov cigaret in 4 milijone cigar. Zanimivo je, da je prodaja cigar znatno narasla, dasi so ravno cigare najdražje.

* **Hroščovo leto bomo imeli letos.** Kakor je znano, nas hrošči, ki so zlasti hudi škodljivci sadnih vrtov, obiščejo v večjih množinah navadno vsako četrto ali izjemoma celo tretje leto. Potrebno je, da se misli že sedaj na pokončavanje teh škodljivcev, da se škoda vsaj zmanjša, popolnoma uničiti pa seveda hroščev ni mogoče.

* **Nesreče pri delu.** Iz uradnih podatkov je razvidno, da je bilo v preteklem letu pri vseh oblastnih inšpekcijah dela skupno 6295 nezgod proti 2715 nezgodam v letu 1922. Velik povišek prijavljenih nezgod pa si moramo razlagati edino na ta način, da se je

leta 1923. vršilo prijavljanje nezgod točneje in vestneje, kot pa prejšnja leta. Izmed prijavljenih nezgod je bilo 193 smrtnih slučajev.

* **Ženja s sedmimi zaročenkami.** Na Reki so aretirali bivšega italijanskega oficirja Izzolinija, ki je imel kar sedem nevest. Od vseh svojih zaročenk je dobival Izzolini denar, dokler ga ni aretirala radi goljufij reška policija.

* **Trgovina z dekleti v Vojvodini.** V Senti je prišla policija na sled večji zločinski družbi, ki je pod krinko izseljeniškega urada trgovala z dekleti. Mladim dekletom se je obljubovalo, da jih brezplačno izselijo v Ameriko. Kakor hitro pa so prišla dekleta preko državnih mej, so jih zločinski agenti prodajali lastnikom javnih hiš po raznih evropskih mestih. Več članov zločinske družbe je aretiranih.

* **Slepar naših izseljencev.** Neka beštija v ljudski podobi, ki se piše Mate Miloš, je po Hrvatskem mnogo revnih ljudi opeharil s tem, da jim je pribavljaj ponarejene poštne liste za Ameriko. Ko so ga začeli zasledovati je pobegnil v Italijo. Toda po točnih popisih ga je italijanska policija kmalu prišla in je te dni bil izročen našim oblastem v nadaljnje postopanje.

* **V peči je zmrznil.** Kakor tudi se to čudno glasi, ali dogodek je vendar resničen. Orožniška patrulja je te dni v okolici Beograda našla mrtvo truplo delavca Peremota iz Istre. Siromak je ležal boš in gologlav v opekarski peči tamošnje opekarnice. Bil je 67 let star in je celo zimo stanoval v tej peči, kjer pa je nedavno radi letošnjega mraza zmrznil.

* **Samomor 14letnega dečka.** Na ljubljanskem polju stanuje v vagonih več železničarskih rodbin, med temi tudi strojevodja Perhavec s svojo ženo in dvema sinovoma. Dne 17. t. m. je oče odšel v službo, 14letni sin Alojzij ni hotel v šolo; bil je očitno zelo duševno potr. Ko je popoldne dobila mati iz šole pismo, da naj se oglasi pri učitelju v zadevi svojega sina, je odšla k sosedom, da se posvetuje, kaj ji je storiti. Fant je ostal med tem sam doma, vzel vrstico, napravil pravilno zanjko in se obesil. Ko se je mati vrnila domov, je našla sina visečega sredi vagona. Njeno glasno vpitje je privabilo tudi sosedo in brž je bil fant odrezan, toda bil je že mrtev. Dogodek je vzbudil splošno sočutje. Kaj je dečka gnalo v smrt, ni popolnoma jasno.

* **Grozen umor.** V Selnici ob Muri je umoril nedavno posestnik Simon Hircer s sekuro svojo ženo ter jo zakopal v bližini svoje hiše. Groznemu zločinu je prišlo orožništvo pred nekaj dnevi na sled. Ženo so spravili v mrtvašnico v št. 11 v Slovenskih goricah, kjer so zdravniki ugotovili, da je bila v drugem stanju in bi imela roditi dečje ženskega spola. Zverinski mož se je nekaj časa skrival, končno so ga prijeli. Sumi se, da je pri umoru soudeležena tudi posestnikova hči Marija Lenčičeva, s katero je imel Hircer ljubavno razmerje.

* **Drzen roparski napad.** Te dni so odpotovali z avtomobilom iz Košora v Ercegnovi štirje trgovci. Med krajeva Morinja in Risna pa je avtomobil ustavilo sedem razbojnikov, ki so trgovce opleni in jim odnesli nad 50 tisoč dinarjev. Orožniki so roparje takoj pričeli zasledovati.

* **Stavka v cerkvi.** V Indiji se je nedavno pripetil zanimiv dogodek. Tamošnji župnik se je pogajal z občino zaradi zvišanja svojih prejemkov. Ker pa občina njegovi zahtevi ni hotela ugoditi, je pričel župnik štrajkati. Za-

klenil je cerkev in zvonik ter ni hotel več vršiti svojih duhovskih dolžnosti. Zaradi nenadne stavke razburjeni občani so napadli župnišče ter grozili, da zažgo hišo in da pokličejo drugega duhovnika, ako ne bo takoj konec štrajka. Župnik se je moral vdati zahtevi občanov.

* **Koliko rib sajejo v Splitu.** Februarja je bilo na splitski ribarski trg prinesenih skupno 16.970 kg morskih rib v celotni vrednosti 312.000 Din. Dalmatinski ribarji imajo torej znaten zaslužek, ki pa je tudi edin, ker jim zemlja ne rodi mnogo. Le vino je še njihov drugi dohodek.

* **Smrt v pištanu.** Te dni je postal v neki vasi pri Novem Sadu 83letni Miloš Zločović žrtev svoje lastne neprevidnosti. Zvečer se je vlegel v posteljo s pipo v ustih in zaspal. Ponoči se je postelja vžgala in starček je na posledicah težke opekline umrl.

* **Dete v dimniku.** V Velikem Bečkereku je policija aretirala neko 18letno deklico, ki je izvršila grozen detomor. Ko je povila nezakonsko dete, ga je odnesla na podstrežje ter ga vrgla v dimnik. Smrad, ki se je pričel širiti iz dimnika, je izdal strašen zločin.

* **Usoda alkoholikov.** Te dni sta šla dva moža preko železniških tračnic v Osijeku. Ker sta bila popolnoma vinjena, nista opazila vlaka, ki se je bližal postaji. Lokomotiva je oba podrla ter enemu odrezala roko, drugega pa popolnoma razmesarila.

* **Kriminaliteta v Beogradu.** Oddelek za javno varnost v Beogradu je sestavil poročilo o kriminalnih slučajih za preteklo leto. Iz teh statističnih podatkov je razvidno, da je bilo l. 1923. v Beogradu: 5 umorov, 13 poizkusov umora, 5 ubojev, 5 detomorov, 12 vlomov in ropov, 3 slučajih falzificiranja denarja in znamk, 372 denarnih tatvin, 3 posilstva, 23 težkih telesnih poškodb, 31 goljufij, 495 navadnih tatvin in 28 raznih prestopkov.

* **Prefrigani mladi izprijenci.** Na progi Zagreb-Sisak so se v zadnjem času dogajale številne tatvine. Končno se je vendar posrečilo priti na sled tatvinski družbi, pri kateri so sodelovali 15 do 20 let stari mladeniči in celo neki 12letni deček, ki je po svoji nenavadni spretnosti prekašal vse druge. Deček je beračil po vseh vagonih in si na ta način ogledal, kdo ima kaj več denarja, kar je potem naznanil svojim tovarišem, da so šli na delo. Ko so dečka vprašali na policiji, kje se je te obrti tako dobro naučil, je drzno odgovoril: «Pri očetu!»

Iz raznih krajev

* V Horjulu je bil te dni aretiran pismo- noša, ker je baje izmikal iz Amerike prihajajoča pisma, v katerih je slutil dolarje.

* V Skornem pri Šoštanju je posestnik Josip Turinek zapustil te dni svoj dom, češ, da se kmalu vrne. Toda vrnil se ni, marveč je skočil v Pako in utonil. Šel je v smrt baje zato, ker je bil obsojen na plačevanje vzdrževalnine za svojega nezakonskega otroka.

* Na Ponikvi ob južni železnici so našli za kolodvorom zmrznjenega Jožefa Zatljarja iz Hotunjskega. Mož se ga je preveč nasrkal in je med potom padel ter zmrznil.

* Na Reštanju pri Rajhenburgu je streljač pri podjetju Dukić in drug Anton Zibret izvršil iz neznanih vzrokov strašen samomor. Vzel je kilogram kamnikita in kapico, šel v preiskovalni rov Zakl, položil smodnik na tla in vžgal. Eksplozija je raztrgala samomorilčevo truplo na drobne kose.

Zanimivosti

Novi mohamedanski papež

V zadnji številki smo prinesli sliko od-stavljenega muslimanskega kalifa. Ker seveda muslimanski verniki ne morejo biti brez svojega vrhovnega verskega poglavarja kakor

katoličani ne brez papeža, je treba postaviti novega kalifa. S precejšnjo zanesljivostjo se računa, da bo na željo pretežne večine mohamedancev dosegla ta čast arabskega sultana Huseina, čigar sliko prinašamo danes.

Konec konca ljubavnega romana

Prvega marca je v Wiesbadenu preminula priñcesa Luiza Koburška. Kdo je bila pokojnica? Zadnje leto se je o nji tudi pri nas mnogo pisalo; posebno spomladi, ko je umrl Geza pl. Matačić-Kegljević, potomec stare hrvatske plemenitaške rodbine iz Zagorja. Geza pl. Matačić je namreč bil ljubimec Luize Koburške, ona sama pa je izhajala iz vladarske rodbine belgijskega kralja Leopolda II., omoženega s kraljico Marijo Antonijeto.

Princesa Luiza je bila že po svoji naravi nagnjena k pustolovstvu. Ko ji je bilo 17-let, jo je oče namenil za ženo princu Filipu Koburškemu, bratu Ferdinanda Koburga, bolgarskega kralja. Ta zakon ni bil srečen. Princesa je poklonila svoje srce grofu Raymond d'Artoise v Mentonu, kamor jo je bil poslal oče za kazen, ker se ni hotela pokoriti njegovi in Koburžanovi volji. Kesneje pa se je ta zveza formalno vendarle utrdila. Luiza se je poročila s princem, ki je bil general v avstroogrski armadi, toda zakon je bil zanjo pravi pekel ponižanja in mučeništva. Kmalu pa se ji je ponudila prilika za romantično osveto. Zaljubila se je v svojega jahalnega učitelja, Gezo pl. Matačića, tedaj avstroogrškega častnika. Zaradi zvez z njim je nastal

na Dunaju nepopisen družaben škandal, ki je odmeval od Schönbrunn na vse strani. Evropa je požirala senzacionalna poročila na kilometre. Cesar Franc Jožef je velel Luizo zapreti v blaznico, Matačića pa odsloviti iz vojske. Po dolgih in mučnih naporih se je Matačiću posrečilo Luizo odpeljati iz zavoda za umobolne, kamor so jo bili zaprli, da bo konec njenih ljubavnih afer. Zaljubljenca sta živela v Franciji, kjer je na podlagi zdravniških dokazov prišlo na dan, da je Luiza pri zdravi pameti in da je bila njena proglašitev za nenormalno le spletko cesarskega dvora na Dunaju.

Matačić in Luiza sta se nato preselila v Nizzo, kjer sta živela dolgo let. Med vojno so jima pošla zadnja gmotna sredstva, za katera sta bila vedno v stiski. Vrnila sta se na Hrvaško, kjer sta živela v Zagorju ob nezabeljenem krompirju. Beda je zaljubljenca končno prisilila do ločitve; Luiza se je podala k svoji sestri Štefaniji, poročeni grofici Lonyaj na Madžarsko, kjer pa je živela zaradi stalnega nadzorstva kakor v pregnanstvu. Matačić je zbolel in ležal dolgo časa v neki dunajski bolnišnici. Nasled je Luiza šla za njim. Odpeljala sta se v Pariz, kjer je Matačić v naročju zveste ljubimke izdihnil. Luiza mu je priredila svečan pogreb in je v ta namen porabila svoja zadnja denarna sredstva. Njegovo truplo je dala pokopati v neki pariški cerkvi. Obupana je nato odšla nazaj na Madžarsko in od tam v Wiesbaden, kjer je zadnje mesece živela od skromne penzije belgijske države in od podpore svoje hčerke, vojvodinje Holsteinske. Pred kratkim je zbolela in sedaj je odšla v kraljestvo smrti, da se tam v ljubezni zopet združi s svojim Gezo Matačićem, zaradi katerega je za življenja pretrpela celo Kalvarijo nadlog in zaničevanja. Ljubavnega romana belgijske princese je torej sedaj definitivno konec.

Dvojčki in vraže

Ako ima pri nas Slovinci mati dvojčke, smatrajo to za srečo, dasi niso baš vsi očetje take sreče veseli, to pač največ radi sedanjih dragih časov. Sedaj se sploh mnoge obitelji bojijo otrok, ker jih težko preživljajo.

Pri mnogih praznovernih divjih narodih so pa dvojčki znak sramote, nesreče in nevarnosti.

Stari Mehikanci so verovali, da je eden izmed dvojčkov od usode določen za to, da pozneje umori svojo mater. Zato so enega dvojčka takoj po porodu darovali kot žrtev bogovom.

Pri Indijancih v Peru (Južna Amerika) je bila do najnovejšega časa navada, da so najmlajšega otroka živega zakopali kot »otroka hudiča«. Pri Papuancih na avstralskem otoku Novi Gineji se smatrajo dvojčki kot največja sramota. Zato so tamkaj zelo česti primeri, da matere pomore oba dvojčka ali vsaj enega, da se »rešijo sramote«. V notranji Avstraliji istotako smatrajo dvojčke za sramoto in vedno enega od njih žrtvujejo bogovom. Če sta dvojčka različnih spolov, žrtvujejo po navadi moško dete, ker tam primanjkuje žensk.

Najhujše pa sovražijo dvojčke afriški zamorci, ki dvojčke ali prodajajo ali pa jih izpostavljajo divjim zverem. Nekatere matere jih polagajo na mravljišča, da se rešijo sramote.

Od divjih narodov so le Hotentoti prijatelji dvojčkov, zlasti če so moškega spola. Dvojčki jim pomenijo največjo srečo in blagoslov. Zato porode dvojčkov slave s pojedinami, popivanjem in godbo.

× **Neprostopoljen ples na ulici.** V neki manjši ulici v Londonu so prebivalci ranega jutra opazili plesni prizor, ki je iznenadil vse prisotne, četudi se dandanes pleše povsod in ob vsakem času, z glasbo ali tudi brez nje. Neki maček je z zida skočil na tlak in začel skakati po pločniku tako smešno, da ga je prisotni redar hotel vloviti za rep. Toda čim se je mačku približal, je tudi sam začel poskakovati. Smešnemu prizoru se je približal neki pes, in tudi ta se je začel vrteti. Med tem je po ulici prijezdilo par konjenikov kraljeve garde. Čim so konji dospeli na dotično mesto, so začeli skakati kakor bi jim žerjavica tlela pod nogami, in vojaki so jih le z muko obrzdali ter se vzdržali v sedlu. Kmalu nato pa je pridirjal avtomobil — ta pa na splošno začudenje gledalcev ni ponorel. V čem je bila zagonetka te plesne norosti na ulici? Pod tlakom se je pretrgala električna napeljava in je izžarevala toliko elektricitete, da se je vsako bitje, človek ali žival, začelo sukati, oteti pa se ni moglo. Avtomobil pa zato ni podlegel električnemu vplivu, ker so ga izolirala gumijasta kolesa. Šofer avtomobila je stvar takoj uvidel, zato se je hitro odpeljal na električno centralo, ki je takoj ustavila tok: in kakor na čudežno povelje so nehali plesati policaj, pes in mačka.

× **Propadanje velikomestnih otrok.** Pod razvalinami starega gradu Mathiasberg nedaleč od Budimpešte se je nedavno odigrala žalostna igra. Že dalje časa so se na cesti pod razvalinami dogajali slučaj, da je družba preoblečenih lopovov ponoči napadla samotne potnike in jim jemala denar. Končno je policiji uspelo, da je iztaknila to zalego. Poseben oddelek stražnikov se je podal pred sumljivo jamo izpod starega gradu — in tu se je pričela borba s samokresi. K sreči ni bilo žrtev, ker eni in drugi niso mogli meriti s samokresi v temi. Končno so se lopovi v jami vdali. Kakšno pa je bilo začudenje, ko se je izkazalo, da so prijeli tolovaji sami mladeniči od 13. do 16. leta. Petero teh mladostnih razbojnikov je padlo v roke policiji, dva pa sta se srečno izmuznila. V jami so fantiči imeli dovolj hrane, da bi bili oblegovanje lahko vzdržali tudi mesec dni. Fantiči so na policiji izjavili, da napadov niso izvrševali zaradi ropanja, temveč zato, da bi se izkazali kakor potepuhi in tolovaji, ki so jih videli v kinematografih. Med aretiranimi faloti sta tudi dva iz odličnih obitelji in sta pred meseci brez sledu izginila z doma, narkar sta z ostalimi tovariši organizirala tolovajsko četo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Dopisnikom. Na razna vprašanja nekaterih naših prijateljev odgovarjamo, da naj nam le pogosto pišejo o domačih političnih in drugih dogodkih. Kratki in pogosti dopisi so nam najbolj po volji.

Za smeh in kratek čas

Dvojčka.

Dvojčka Jožek in Rudek sta do petega leta spala v eni postelji. Končno ju je mama po hudem sporu morala ločiti na podlagi naslednjega zaslišanja:

Mati: «Jožko, zakaj si udaril Rudka?»

Jožek: «Ker mi ni prepustil polovico postelje.»

Rudko: «Saj sem mu jo pustil!»

Jožek: «Ni res, mama! Rudek je dejal, da hoče imeti svojo polovico sredi postelje, jaz pa naj bi imel ostalo polovico na obeh njenih straneh!»

Vdovec se ženi.

Vdovec (svoji 12letni hčerki): «Torej, da boš vedela, naša kuharica se moži.»

Hčerka: «Oh, to je prav, da se ta zopni »lintvern« enkrat odpravi iz hiše. Koga pa vzame?»

Vdovec: «Mene!»

Bolečine? V obrazu? V udih? Poskusite pravi Fellerjev Elza-Fluid! Čudili se boste! Dobrodejen pri drgnjenju vsega telesa in kot kosmetikum za kožo, zobe in negovanje ust! Veliko močnejši in boljši kakor francosko žganje! Čez 25 let priljubljen! Z zavojnino in poštnino vred: 3 dvojne in 1 specialna steklenica 24 dinarjev, 36 dvojnih ali 12 spe-

Lovol, gozdarji, delavci, pripravljamo vam, da si kupite

obleke,

polerine, sukne, blado, dežne plašče iz gume, vsakovrstno perilo po najnižji ceni in pri konfekcijski industriji

Drago Schwab, Ljubljana

Dvorni trg št. 3 (pod Narodno kavarno).

Največja zaloga vsakovrstnega blaga za moške in dečke. Zahtevajte vzorce!

Naročeno blago se razpošilja po poštnem povzetju. V lastni režiji se izdelujejo usnjeni (kožni) rekletci, hlače in čepice v črni, rjavi in sivi barvi.

Obleke po meri.

cialnih steklenic 214 dinarjev z 10%nim doplačilom. Razpošilja ga: Lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 360, Hrvatsko. (a)

Čebelarji! Prodajam 25 kranjčev plemenjakov in dobro obranjen čebeljak za 64 eksportnih panjov. JANEZ VEHAJ, Poljane nad Škofjo Loko. 1J

Kupujte!

Vse Vaše potrebščine, novodollega pomladanskega, letnega blaga za moške in ženske obleke, svilo, etamio, batist,

satén, perilo, šifon, kotenine, oksfort, cefir, cvilih za žimnice, odeje, koce, posteljno garniture in dr.

Najnovije svilnate in čipkaste, šerpe pri domači znani trgovini

JANKO ČEŠNIK, LJUBLJANA, Lingarjeva-Stritarjeva ulica.

Blago, samo češkoslovaški izdelek.

Opozorjam ženske in neveste pri nakupu opreme (balisa).

Cene znatno nizke in zmerne.

Združene opekarne d. d., Ljubljana

Telefon 733

15

Telefon 733

naznanjajo, da so otvorile v sredini mesta, na Miklošičevi cesti št. 13, tovarniško zalogo vseh vrst opeke lastnega izdelka. — Opeka je na razpolago v poljubnih množinah po najnižji dnevni ceni.

Ena steklenica Elza-Fluida nadomesti tri steklenice francoskega žganja!

VSEBINA TO NAREDI!

Sestava Fellerjevega Elza-Fluida iz najmočnejših esenc zdravilnih želišč, cvetja, korenin in listja z najčistejšim destilatoma žganja povzroča že čez 25 let zahvalo neštivilnih ljudi v vseh delih sveta, ker jim preganja ta fluid kakor dober prijatelj v težkih dneh bolečine. Čutite bolečine v udih? V hrbtu? Ali Vas zob boli? Imate nahod? Ste slabi, prenapeti, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lice, glavo? Ali želite imeti ob vseh priložnostih zanesljivo sredstvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elza-Fluid in kmalu boste rekli tudi Vi:

To je najboljšje, kar sem kdaj okušal!

Fellerjev Elza-Fluid je veliko močnejši in jedatnejši kakor francosko žganje in najboljšje sredstvo te vrste. V vseh dotičnih poslovalnicah zahtevajte samo pravi Elza-Fluid lekarnarja Fellerja. Z zavojnino in poštnino vred stane, če se denar naprej pošlje ali če se pušči fluid poslati po povzetju: 3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica 24 Din; 12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 85 Din; 24 dvojnih steklenic ali 8 specialnih steklenic 161 Din; 36 dvojnih steklenic ali 13 specialnih steklenic 214 Din.

KOT PRIMO: Elza-oblitž zoper kurja očesa po 4 dinarje in 6 dinarjev; Elza-mentolni črtulki 7 dinarjev; Elza-švedska tinktura za želodec; Elza-zagorski sok za prsa in zoper kašelj; Elza-ribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-kolonjska voda 15 dinarjev; Elza-šumski mineralna voda 15 dinarjev; glicerini po 4-80 dinarja in 18 dinarjev; Lysol, Lysolom po 25 dinarjev; kineški čaj od 2 dinarjev naprej; originalno Radikum francosko žganje, valika steklenica, 15 dinarjev; Elza-mrčeni prašek 10 dinarjev; strup za podgane in miši 8 dinarjev. Pri priložnosti se zavojnina in poštnina posebej zaračunavata.

K tem cenam se priračunava sedaj 10%no doplačilo. Pisma se naj naslavljajo natančno takole: **EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elza-trg št. 360, Hrvatsko.**

SLAVENSKA BANKA D., ZAGREB

PODRUŽNICA: LJUBLJANA.

Delniška glavnica Din 50,000.000.— in rezerve preko Din 12,500.000.—

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Sibenik, Vrsac, Wien.

Ekspoziture: Rogaska Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice.

Agenciji: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijaciji: Slovenska banka, Ljubljana; Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

12